

Den Haag

Verslag

Toekomst Laakhavens

14 en 15 oktober 2022

Inleiding

Doel: ideeën, wensen en meningen verzamelen

Tijdens de bijeenkomst vroeg de gemeente naar wensen en ideeën voor de plannen voor de Laakhavens.

Bewoners, ondernemers, ontwikkelaars, natuurverenigingen en bedrijven zoals de HTM waren aanwezig. De gemeente keek terug op voorstellen van eerdere werkgroepen. En wat er met de Laakhavens moet gebeuren.

Tafelgesprekken

De groep deelnemers is na de inleiding uiteengegaan in 4 groepen, om met elkaar in gesprek te gaan over de verdere ontwikkeling van Laakhavens. De tafelgesprekken werden onderverdeeld in 2 thema's: het stadspark en het beeldkwaliteitsplan.

1. We willen een nieuw park in Laakhavens. Wat voor soort park zou dit kunnen zijn? Welke sfeer en welk programma is passend?

Reacties:

- Mogelijkheid om te kunnen barbecueën.
- Toiletvoorzieningen in of dicht bij het park.
- Buitenwerken in het park moet een mogelijkheid zijn.
- Voorzieningen voor een hondenveldje.
- De naam voor het park zou met een prijsvraag kunnen worden bedacht (voorstel Sierkanpark).
- Het Zuiderpark is een mooi voorbeeld. Kunnen we een mini-versie van dit park maken?
- Een (open) podium of iets als het Amfitheater zou leuk zijn.
- Denk aan goede zitmogelijkheden. Bankjes met een rugleuning.
- Een plek voor moestuinen.
- Je wil zowel in de zon als in de schaduw kunnen zitten.
- Kan er water in het park? Een park aan het water is mooi.
- Kies voor verschillende functies in het park: voor ieder wat wils.
- Wat komt er voor kinderen? Veel kinderen zijn niet meer gewend om buiten te spelen. Daar moet je goed over nadenken.
- Sport en spel scheiden, maar wel dicht bij elkaar zetten. Zo is er ruimte voor ontmoeting en loop je elkaar niet in de weg.

2. Wat vindt u van het beeldkwaliteitsplan? Past de industriële stijl bij het gebied?

Reacties:

- De industriële stijl is mooi, maar moet niet ten koste gaan van groen.
  - We willen samenhang tussen nieuw en oud.
  - Veilige hardlooproutes zijn nodig. Houd in de buitenruimte rekening met sporten.
  - Leegwaterplein moet vergroend worden. Kan de tram daar ondergronds?-
  - De principes van de Boogaard (Rijswijk) toepassen bij de Megastores: open, groen en ruimtelijk.
  - MegaStores is een kansrijke plek. Laat het verhaal goed naar voren komen.
  - Beloon participatie, of verplicht het zelf. Zo krijg je samenhang.
- In de tekening van nu is er geen verbinding tussen de verschillende groene plekken en de gebouwen.
  - Het community gevoel moet gewaarborgd en gehandhaafd worden. Pas op met studentenhuisvestiging.
  - Niet alleen maar hoogbouw. Dan krijg je dezelfde type huishoudens. We willen de diversiteit in Laak behouden.
  - Er dient rekening gehouden te worden met de diversiteit van de gebruikers en hun behoeften. Niet focussen op één doelgroep.

De belangrijkste aandachtspunten en suggesties

Na afloop van de tafelgesprekken werden de belangrijkste conclusies met elkaar gedeeld. Volgens de deelnemers moet de focus voor de verdere ontwikkeling van Laakhavens liggen op:

1. Ga voor een gemengd gebied. Kies voor diverse functies (wonen, werken en ontspanning), diverse bewoners (jong en oud) en diverse architectuur (industrieel, modern en echt Haags). De menging is de kracht van Laakhavens.
2. Participatie en het gemeenschapsgevoel versterken waar kan. De mensen in Laak(havens) denken en doen graag mee. Daar moet je gebruik van maken.
3. Het toekomstige park zit vol met kansen. Durf er zoveel mogelijk te benutten: van sport en spel tot ontspanning en voorzieningen. Liever te veel dan te weinig aanbod in het park.

De volgende stappen

- Vaststellen Ontwikkelvisie Laakhavens Hollands Spoor door de Raad
- Afronden Beeldkwaliteitsplan Laakhavens, vaststellen in de Raad
- Opstellen Ontwikkelstrategie in 2023
- Opstellen Integraal Buitenruimteplan Laakhavens in 2023 als basis voor (verdere) uitwerking deelprojecten zoals Campus Haagse Hogeschool, Waldorpstraat en Sierkanpark.

Blijf op de hoogte van de laatste planning via de projectpagina www.denhaag.nl/laakhavens

PANEEL "CONTEXT"

VR
LH

MENSEN!
↓
VERSCHILLENDE
BEHOEFTE
BINNEN
EN
BUITEN.

② Goed:
Komst & verhaal
van Megastores
vertellen.
Waarom is deze
locatie er?
David, (Retail)

slim
Nieuwe
invulling
als cement
voor de aan-
wezige diversiteit.

Dit gebied
wordt op deze
manier goed
bij betrokken.

F. Florahina

Pak die verkeerde
straat bij de verhuiskosten
eers aan.

18 Industriële stijl
vertalen naar het uit-
zicht voor de bewoners
interessant en speels te
houden.
* Als er hoge Blokken
komen dat dit niet in
de weg staat!
* Hoge en lage Blokken
afwisselen.

F. Florahina

PANEEL "ONTWERPREGELS"

VR
LH

Kleine korrelgraatte
en parcellering is
goed! Maar kan
bij grote blokken
Leiden tot kunst-
matig gevoelbeeld.
(geveltijes arch.)

gedeelde
Studenten
huisvesting

Pas niet te veel
tactiek toe
Hief besting kantoor
tegenover ITS staat al ge-
leg. Inverstandig wiken
alleen investeren als ruimtes
opgevuld worden.

Lijvig boekwerk
met veel referenties
en ontwerpregels.
Kan compacter en
minder dwingend.

Kijk naar een
betere verhouding
tussen bestaande
in nieuwe hoogtes
van de hogetoren

Industriële stijl + groen =
een mooie combinatie.
Doordat er veel Baliseen
geplukt zal worden, is
een lichtplan wat een
gezellige / stadse sfeer
brengt wel echt belangrijk.
Anders zou het "te zwaar"
kunnen ogen, "te donker"
F. Florahina

PANEEL "ONTWERPREGELS" VR LH

(S). laag / tuurul groen
materiaal / kleur

STEDELIJKE LAAG
IN MAQUETTE
LIJKT VEEL LAGER
DAN 25m.

SLECHTE BEELDVOORMING,
MOET
~~MAK~~ HOGGER IN
MAQUETTE?!

Pas op voor green-
washing en te
veel bomen op
het dak.

Hoogwaardige
materialen die
mooi oud worden
en een zorgvuldig
ontwerpen plant.
Goed!

WAAR IS RUIMTE
VOOR DUURZAME,
GROENE ENERGIE-
WINNING??

KROON = IDEALE PLEK
⇒ BEELDBEPALEND TOEKOMST-
BESTENDIG

Denk bij de
Publiek toegankelijk
ruimten ook aan
mensen met een
beperking!

ENKELBAKSTEEN?!

MODERN
INDUSTRIËLE
UITSTRAALING
MAG OOK!

PANEEL: "NIEUWE AMBITIES" VR LH

Gebruik de vrijgekomen
ruimte om een busstation
in te richten.

Ruimte voor
voetgangers
en
fietsers
→ verblijven

① Verbeter:
maak Megastores
visueel zichtbaar

David N. Retail

toegankelijkheid
gebied / Campus

Meer bruggen
zijn wenselijk

(Studenten)

Sport
handlopen
fietsen
buiten bewegingsruimte

PANEEL "ONTWERPREGELS" (plint) VR LH

MAAKBEORUUVEN
 NU IN LAAGKAVENS
 ZIJN GERICHT OP
 KLEINE BUSJES, SCHOLEN
 AANNEMER, TIMBERMAN.
 IS ER RUIMTE VOOR
 BUSJES ~~IN/ROND~~
 DE PLINT TBV ^{MAAK-}BEORUUVEN?

erg Bly
 met het open
 concept!
 F. Rosdant

③ goed:
 goed dat
 typologie
 voor PDU/gdu
 er is.
 David, Wreldail

Denk aan de
 toegankelijkheid
 voor rolstoel
 fietsers etc
 Vozell.nl

Model
 De Boog
 voorbeelden:
 open en gras

dynamische
 plint
 programmering

- mensen samenbrengen
 - groen & sociaal
 - uitdagend door variatie

DOEL GROEPEN
 Kleine huis families
 10-15 personen
 15-20 personen
 20-25 personen

Schaak-Bord
 Socialisatie

OPENBAAR TOILET!

Wonen & Werken
 Wonen & Werken
 Zitten & staan ligt er voor? Activiteit-
 Gras
 in de zon zitten
 Verbond met Loekkanal
 Gezicht op WATER??

buiten werken
 wandel route met info
 Mix
 Podium
 Multi-functioneel podium.

Basisschool aan het park
 Koningin Sophie Park

te veel zand
 rustlening nodig
 n3 bankjes zijn fijn!

sociale veiligheid

idee:

Maak participatie
zonder woonomgeving
semi-verplicht als
bewoner (of beloven
het).

Ronde hoeken
bij torens!
Dit overal doen.
of verplichten.

HOE VOOR-
KOMEN WE
DICHT FLAKKEN
VAN AL
DAT GLAS?

Komen er
alleen
flats?

Uitvoerbaar-
heid...
hoe creëer je
een redelijke
variatie van
ondernemers-
schap.

Bestaande
sevels?/
Plinten?
(eigenaarschap)

ONTWERPREGELS

ZA
LH

REGELS
VOOR 'RUIS'
GEBIEDEN

REGELS
VOOR
'AGHTER-
KANTEN'
WERK

HOE OMGAAN
MET GROOT-
SCHALIGER
WERKVORMEN?

Bij Wonen
aan de straat
→ NIET DE
MEEST PRIVE
RUIMTES SITU-
EREN (zoals
slaapruimten)

Slapen op BG
niet toegestaan

Betaalbaarheid
Waarom is er een
stop vanuit het
college v. B&W
op CPO-projecten?